

Resultaten Monitor Combifuncties Onderwijs 2011

Projectgroep Combifuncties Onderwijs

Resultaten Monitor Combifuncties Onderwijs 2011

1. Inleiding

De projectgroep Combifuncties Onderwijs wil in de periode 2008-2011 jaarlijks monitoren of scholen en/of schoolbesturen bekend zijn met combinatiefuncties en of ze daar gebruik van maken. In maart 2009 is een eerste monitor uitgevoerd, in juni 2010 de tweede en in april 2011 de derde monitor.

2. Populatie en respons

Dit jaar is de vragenlijst uitgezet onder 7678 scholen en schoolbesturen. 13 procent van de enquêtes was onbezorgbaar. Dat is een procentpunt hoger dan vorig jaar. In onderstaande tabel staat de populatie en respons weergegeven.

Tabel 1: Populatie in aantallen (=n), totale respons en respons per sector¹ in procenten

Jaar	Populatie	Respons	School po	School-bestuur po	School vo	School-bestuur vo
2011	6681	12,8	10,4	20,4	9,8	11,5
2010	7546	10,2	9,5	21,2	11,2	9,4
2009	7170	21,2	20,6	27,0	18,7	17,7

Uit tabel 1 kan worden opgemaakt dat de totale populatie in 2011 – na aftrek van de onbezorgbare e-mails – is vastgesteld op 6681 scholen en besturen in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. De totale respons ligt met 12,8 procent (n=858) drie procent hoger dan vorig jaar, maar nog wel 8 procent lager dan in 2009. De lagere respons dan twee jaar geleden is waarschijnlijk gelegen in enquête-moeheid onder scholen en besturen.

Zoals alle jaren is in verhouding de respons onder schoolbesturen primair onderwijs het hoogste.

De respons onder scholen voor primair en voortgezet onderwijs en bij schoolbesturen voor voortgezet onderwijs ligt dit jaar iets onder de totale respons.

De respons van scholen en besturen met alleen speciaal onderwijs ligt op 17 procent.

¹ Respons per sector is afgezet tegen de populatie binnen de sector: dus voor 2011 heeft 10,4 procent van de scholen in het primair onderwijs gereageerd op de enquête.

3. Resultaten

3.1 Bekendheid met en informatie over de impuls

Uit de resultaten (zie tabel 2) blijkt dat de bekendheid met de impuls is toegenomen naar 91 procent, een stijging van 12 procent. Daarvan weet 87 procent wat de impuls daadwerkelijk inhoudt, dat is een kleine stijging ten opzichte van vorig jaar. Tweederde van de respondenten is bekend met één of meerdere flyers uitgegeven door de projectgroep combifuncties onderwijs. Dat is hoger dan de twee voorafgaande jaren, toen lag de bekendheid op ongeveer de helft. Bijna 70 procent heeft voldoende informatie over combifuncties, een stijging van 10 procent ten opzichte van 2010.

Tabel 2: Bekendheid en informatie 2009, 2010 en 2011 (in procenten)

	2009	2010	2011	Vershil 2011/2010	Vershil 2011/2009
Bekendheid	75	79	91	+ 12	+ 16
Inhoud	57	83	87	+ 5	+ 30
Flyers	54	52	68	+ 16	+ 14
Voldoende informatie	54	59	70	+ 11	+ 16
Bekend met bijeenkomsten		53	55	+ 2	n.v.t.

Uit bovenstaande kan worden opgemaakt dat de inspanning die afgelopen jaar is verricht om de bekendheid te vergroten ook dit jaar weer haar vruchten heeft afgeworpen. Dit jaar vooral met betrekking tot de informatievoorziening vanuit de projectgroep.

Ruim de helft van de respondenten is op de hoogte van de diverse bijeenkomsten die zijn georganiseerd door de projectgroep combifuncties onderwijs. 2 procent heeft aangegeven een bijeenkomst van de projectgroep te hebben bezocht. Bijna 15 procent van de respondenten heeft aangegeven andere bijeenkomsten te hebben bezocht, vrijwel in alle gevallen gaat dat om een informatieve bijeenkomst georganiseerd door de gemeente.

De website www.combifunctiesonderwijs.nl is bij eenderde van de respondenten bekend. Dat is de helft van vorig jaar. Blijkbaar wordt de website weinig bezocht.

In de enquête is gevraagd of er informatie ontbreekt in het aanbod, en zo ja welke. Daarbij komen de volgende antwoorden naar voren:

	In procenten
- praktische informatie	(23)
- informatie over de financiële gevolgen	(21)
- informatie over formatieve gevolgen	(20)
- informatie over de inzet van combinatiefunctionarissen	(18)
- informatie over de verantwoordelijkheden	(15)
- andere informatie	(2)

Dit is vrijwel gelijk aan vorig jaar.

In de enquête is gevraagd via welk communicatiekanalen de scholen en besturen bij voorkeur hun informatie ontvangen. De meeste scholen en besturen ontvangen bij voorkeur elektronische informatie (bijna 50 procent). Daarnaast worden informatie via de post, informatiebijeenkomsten met meerdere scholen en informatie via internet alledrie door circa 15 procent van de respondenten genoemd.

3.2 Inzet combinatiefunctionaris

In de enquête is onderzocht hoeveel van de scholen en schoolbesturen uit de respons daadwerkelijk een combinatiefunctionaris in dienst hebben, op hoeveel scholen een combinatiefunctionaris werkzaamheden verricht, en in welke sectoren de combinatiefunctionaris dat doet. Hieronder zijn de resultaten samengevat.

Tabel 3: inzet combinatiefunctionaris in procenten

	2010	2011
Inzet (t.o.v. totale respons)	19	30
Op 1 school	70	20
Op meerdere scholen	30	80
Sector onderwijs en sport	60	61
Sector onderwijs, sport en cultuur	33	25
Sector onderwijs en cultuur	7	8

Bij de tabel hoort de volgende toelichting:

- Bij 30 procent (n=258) van de respondenten is een combinatiefunctionaris in dienst. Dat is procentueel ruim eenderde meer dan in 2010.
- Ook is er een grote verschuiving van functionarissen die niet op één school, maar op meerdere scholen werkzaam zijn. De combifunctionarissen die op meerdere scholen werkzaam zijn werken in eenderde van de gevallen op vijf of meer scholen, in een kwart van de gevallen gaat het om twee, drie of vier scholen. Circa 20 procent werkt op één school. De rest van de respondenten weet niet exact op hoeveel scholen een combinatiefunctionaris werkzaam is.
- De meeste functionarissen zijn werkzaam in de sector onderwijs en sport, gevolgd door onderwijs, sport en cultuur en onderwijs en cultuur. Deze verhouding is vergelijkbaar met vorig jaar.

Positionering combinatiefunctionaris

Ook op dit onderdeel is een aantal stellingen voorgelegd aan de scholen en besturen waar een combinatiefunctionaris werkzaam is. Het gaat bij de stellingen in essentie om de vraag in hoeverre een combinatiefunctionaris zijn werkzaamheden goed verricht, en in hoeverre de combinatiefunctionaris daarbij wordt beschouwd als onderdeel van een schoolteam. Per stelling is steeds aangegeven of de respondenten het wel of niet eens zijn. De rest staat er neutraal tegenover.

Tabel 4: Stellingen over de positionering van de combinatiefunctionaris

	Eens	Niet eens
De combinatiefunctionaris is in goede samenspraak tussen de gemeente en het schoolbestuur/de school aangesteld	64	14
De combinatiefunctionaris voert in volledige samenspraak met het schoolbestuur/de school werkzaamheden uit	75	10
De combinatiefunctionaris wordt als volledig lid van het schoolteam beschouwd	40	40

3.3 Rolverdeling, kosten, dienstverband en werkzaamheden

Initiatief

Gemeenten voeren de impuls op lokaal niveau uit en kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage van de rijksoverheid in de vorm van financiering van de combinatiefunctie(s). De gemeente voert de regie. Het zou van daaruit dus ook voor de hand liggen als de gemeente het initiatief neemt tot het creëren van combinatiefuncties. In de enquête is onderzocht hoe dat in de praktijk loopt.

Tabel 5: Initiatief per sector in procenten

Initiatief	2010	2011
Gemeente	59	58
Schoolbestuur	27	24
Sportinstelling	7	5
Cultuurinstelling	3	0,4
Overig	4	8

We zien de volgende tendens. Bij de scholen en besturen die gebruik maken van een combinatiefunctionaris heeft in 58 procent van de gevallen de gemeente het eerste initiatief genomen om te komen tot een combinatiefunctie. In bijna een kwart van de gevallen heeft de school of het schoolbestuur het eerste initiatief genomen. In de andere gevallen ligt het initiatief bij een sport-, cultuur- of andere instelling. 5 procent van de respondenten weet niet wie het eerste initiatief heeft genomen.

In vergelijking met de tweede monitor van 2010 zijn de verschillen klein met betrekking tot wie het initiatief heeft genomen. Opvallend is dat het initiatief bij andere instellingen is verdubbeld en bij de sport- en cultuurinstellingen in beide gevallen lager ligt.

Extra kosten

Bij 29 procent van de respondenten zijn extra kosten verbonden aan het gebruik van een combinatiefunctionaris. Vorig jaar lag dat percentage op 31. De kosten die door besturen en scholen zelf worden betaald zijn voornamelijk materiaal- of (een deel van de) salariskosten. Bijlage 1 (antwoorden van de respondenten met betrekking tot aanvullende kosten verbonden aan inzet van combinatiefunctionarissen) kan worden opgevraagd bij de projectgroep Combifuncties Onderwijs.

Dienstverband/werkgeverschap en projectleiding

Dit jaar is voor het eerst gevraagd bij wie de combinatiefunctionaris in dienst is en waar de projectleiding ligt met betrekking tot de inzet van combinatiefunctionarissen. In onderstaande tabel staat hoe de verhoudingen liggen.

Tabel 6: Dienstverband en projectleiding in procenten

	Dienstverband	Projectleiding
Schoolbestuur	21	19
Gemeente	44	54
Sportinstelling	13	7
Cultuurinstelling	3	3
Weet niet	4	4
Anders	15	12

Opvallend is dat de gemeente vaker de projectleiding heeft, terwijl de functionaris daar niet altijd in dienst is. Wanneer de optie 'anders' is aangegeven gaat dat voornamelijk om een dienstverband of projectleiding bij meerdere partijen of een aparte stichting.

Wanneer we bovenstaande uitkomsten vergelijken met de uitkomsten van de monitor die in opdracht van de VNG is uitgevoerd onder de 1^e (2 – meting) en 2^e tranche gemeenten (1- meting), is het dienstverband daar minder vaak bij schoolbesturen ondergebracht, gemiddeld rond de 11 procent. Het dienstverband bij gemeenten ligt daar rond de 16 procent. Sportinstellingen zijn in dat onderzoek juist vaker werkgever, rond de 37 procent. Het verschil tussen de uitkomsten van die twee onderzoeken wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat scholen en schoolbesturen (de populatie in de monitor uitgevoerd in opdracht van de projectgroep Combifuncties Onderwijs), wanneer het dienstverband niet bij hun is ondergebracht, niet exact weten bij wie het werkgeverschap ligt. In die gevallen is meestal de gemeente als werkgever genoemd. Een andere oorzaak zou kunnen liggen in een andere verdeling bij 3^e tranche gemeenten, die nog geen onderdeel uitmaken van het VNG onderzoek. Bovendien hebben vermoedelijk de scholen en besturen die zich het meeste met de combinatiefuncties bezig houden de enquête ingevuld. Dat zijn dan waarschijnlijk in verhouding vaker besturen waar een combinatiefunctionaris daadwerkelijk in dienst is.

Werkzaamheden combinatiefunctionaris

Combinatiefunctionarissen zijn voornamelijk (63 procent) belast met het coördineren en verzorgen van een activiteiten aanbod sport en / of cultuur. In de overige gevallen voert hij of zij het aanbod uit (20 procent) of coördineert (17 procent). De verdeling in personeel tussen coördineren en uitvoeren is dus ongeveer 50-50. Wanneer wordt gevraagd waarop de nadruk ligt binnen één functie, zijn de combinatiefunctionarissen meer actief met uitvoeren van activiteiten. De verhouding tussen coördineren en activiteiten verzorgen is resp. 4:6.

In ruim tweederde van de gevallen is de combinatiefunctionaris tijdens en na schooltijd werkzaam. Ook zijn er functionarissen die alleen tijdens (26 procent) of alleen na schooltijd (10 procent) werken. De combinatiefunctionarissen die zowel tijdens als na schooltijd werkzaam zijn leggen de nadruk van de werkzaamheden tijdens schooltijd. De verhouding tussen werk tijdens en na schooltijd is 6:4.

Combinatiefunctionarissen worden voor de volgende doelen ingezet:	in procenten
- stimuleren van sport en bewegen	(21)
- verrijking van het activiteiten aanbod op en rondom school	(17)
- stimuleren van kunst en cultuur	(14)
- aanzet tot ontwikkeling van een brede school	(9)
- coördinatie van brede school activiteiten	(9)
- bestaand samenwerkingsverband met een sportvereniging of culturele instelling structureel vormgeven	(6)
- taakverlichting van de leerkrachten	(7)
- compensatie van het tekort aan vakleerkrachten	(7)
- zorgsignalering	(4)

Deze verdeling is vrijwel identiek aan vorig jaar.

3.4 Meerwaarde en belemmeringen

Waardering

Het algehele concept van combinatiefuncties wordt door alle respondenten gewaardeerd met een gemiddelde van 6,9. De meeste respondenten geven een 7 (29 procent) of een 8 (30 procent) aan het algehele concept van de combifunctionaris. In 13 procent van de gevallen wordt de functionaris beoordeeld met het cijfer 4 of 5. In 3 procent van de gevallen is het cijfer lager. De respondenten die gebruik maken van een combinatiefunctionaris geven een hogere waardering (7,8) dan respondenten die er geen gebruik van maken (6,5). Het cijfer van scholen en besturen die met een combinatiefunctionaris werken ligt 0,3 punt hoger dan vorig jaar. Relatief vaak wordt een 8 gegeven. In bijna een kwart van de gevallen wordt de combinatiefunctionaris met een 9 of 10 gewaardeerd. Ten opzichte van vorig jaar wordt iets vaker een onvoldoende gegeven. Daar staat echter tegenover dat de scholen en besturen die de functionaris voldoende beoordelen in verhouding een hoger cijfer geven.

De meerwaarde en waardering voor scholen en besturen waar een combinatiefunctionaris werkt, is ook ondervraagd door middel van een aantal stellingen. Per stelling is steeds aangegeven of de respondenten het wel of niet eens zijn. De rest staat er neutraal tegenover.

Tabel 7: Stellingen over de meerwaarde van een combinatiefunctionaris

	Eens	Niet eens
De combinatiefunctionaris verlicht de taak van de leerkrachten	52	30
De kwaliteit van de werkzaamheden van de combinatiefunctionaris worden als uitstekend ervaren	72	8
De combinatiefunctionaris draagt in hoge mate bij aan een waardevolle uitbreiding van het activiteitenaanbod sport en/of cultuur binnen onze organisatie	80	7

Opbrengsten

Dit jaar is in de enquête voor het eerst gevraagd of de inzet van de combinatiefunctionaris positief uitwerkt op deelname aan sport- en cultuuractiviteiten. Meer dan de helft van de respondenten is het daarmee eens (57 procent). 13 procent van de respondenten is het daarmee niet eens.

Bij tweederde van de scholen en besturen die gebruik maken van een combinatiefunctionaris is het contact met de sport- of cultuurinstelling goed. In bijna de helft (46 procent) van de gevallen wordt aangegeven dat het contact met die instellingen is verbeterd door de inzet van de combinatiefunctionaris. Bij ongeveer één vijfde van de scholen en besturen is het contact niet verbeterd. Wanneer het contact niet is verbeterd is dat deels verklaarbaar omdat het contact al goed was.

Belemmeringen

22 procent (n=57) van de scholen en besturen met een combifunctionaris ervaren belemmeringen bij de inzet. De belangrijkste belemmeringen die worden genoemd (door de bovengenoemde 22 procent van de respondenten die belemmeringen hebben aangegeven) zijn:

- te weinig mogelijkheden voor eigen invulling functie (20%, n=12)
- te weinig budget beschikbaar (19%, n=11)
- het overleg met de gemeente loopt niet naar wens (13%, n=8)
- te weinig combinatiefunctionarissen om aanbod te verzorgen (8%, n=5)
- de combinatiefunctionaris voldoet niet aan de verwachtingen (7%, n=4)
- anders (32%, n=18)

Ten opzichte van 2010 wordt de reden 'anders' vaker genoemd. Bijlage 2 (belemmeringen die worden ervaren door scholen en schoolbesturen) kan worden opgevraagd bij de projectgroep Combifuncties Onderwijs. De antwoorden zijn, op enkele zeer kleine verschillen na, vergelijkbaar met vorig jaar.

3.5 Verwachtingen, behoeften en toekomst

Verwachtingen met betrekking tot inzet combinatiefunctionaris

Net als vorig jaar verzorgt eenderde van de scholen en besturen die geen combinatiefunctionaris in dienst hebben regelmatig in samenwerking met een vereniging of culturele instelling activiteiten op het gebied van sport en/of cultuur. 11 procent van de respondenten die geen functionaris in dienst hebben verwacht dat een combinatiefunctionaris aangesteld gaat worden. De helft is wel geïnteresseerd in de inzet van een combifunctionaris. Deze percentages liggen beide ongeveer 10 procent lager dan vorig jaar.

Behoefte aan ondersteuning

Van de respondenten heeft 10 procent aangegeven behoefte te hebben aan ondersteuning. Bijlage 3 (overzicht van de vragen met betrekking tot ondersteuning) kan worden opgevraagd bij de projectgroep Combifuncties Onderwijs.

Tevens is gevraagd waar behoefte aan is als het projectbureau op 1 januari 2013 ophoudt te bestaan. 43 procent heeft hierop gereageerd. Bijlage 4 (overzicht van de behoefte na 1 januari 2013) kan worden opgevraagd bij de projectgroep Combifuncties Onderwijs. Er is vooral behoefte aan informatie. Daarnaast worden vooral continuïteit en duidelijkheid over de regeling en voldoende financiële middelen als belangrijke behoeften genoemd.

Samenvatting

In vogelvlucht blijkt het volgende uit de monitor 2011:

- De respons is iets hoger dan in 2010.
- Er is sprake van een toename van de bekendheid van de combinatiefunctionaris, voornamelijk met de flyers en informatie. Op de inhoud weten respondenten beter waar de Impuls over gaat, daarin was de stijging ten opzichte van vorig jaar het grootste.
- Het initiatief tot de invoer van de combinatiefunctionaris ligt vooral bij de gemeenten. De dienstverbanden en projectleiding zijn ook het meest bij de gemeenten ondergebracht (rond de 50 procent). In 20 tot 25 procent van de gevallen heeft het schoolbestuur meer de leiding (gehad).
- Er is vooral behoefte aan praktische informatie en informatie over de financiële en formatieve gevolgen.
- De twee belangrijkste belemmeringen zitten in beperkte mogelijkheden met betrekking tot de invulling van de functie en te weinig budget.

Het volgende kan worden opgemerkt met betrekking tot de combinatiefunctionarissen:

- Er is bijna sprake van een verdubbeling (45 procent) van het aantal functionarissen. Afgezet tegen de respondenten is dat een stijging van 18 naar 30 procent.
- In 80 procent van de gevallen zijn de functionarissen op meerdere scholen werkzaam.
- In 40 procent van de gevallen wordt de combinatiefunctionaris als volledig onderdeel van het schoolteam gezien.
- De nadruk van de werkzaamheden en activiteiten ligt bij sport.
- De functionarissen zijn in goed overleg betrokken bij de school.
- De meeste combinatiefunctionarissen coördineren en verzorgen activiteiten, voornamelijk tijdens en na schooltijd. De nadruk ligt op het verzorgen van activiteiten tijdens schooltijd.
- De inbreng van scholen en besturen bij de aanstelling en werkzaamheden van de functionaris is bij de meerderheid voldoende (resp. 64 en 75 procent)
- De combinatiefunctionarissen worden vooral voor de volgende doelen ingezet: stimuleren van sport en bewegen en kunst en cultuur en het verrijken van het activiteitenaanbod. Ze worden het minste ingezet voor zorgsignalering.
- De combinatiefunctionarissen krijgen een waardering van 7,8 van de scholen/besturen die gebruik maken van de functionarissen en een 6,5 van de scholen/besturen die dat niet doen. De waardering van scholen en besturen die gebruik maken van een combinatiefunctionaris is toegenomen ten opzichte van 2010.
- De combinatiefunctionarissen dragen (in hoge mate) bij aan het activiteitenaanbod.
- Ruim tweederde van de respondenten, bij wie een combinatiefunctionaris wordt ingezet, beoordeelt de kwaliteit van de werkzaamheden van de combinatiefunctionaris als uitstekend.
- De inzet van de combinatiefunctionaris werkt in meer dan de helft van de gevallen positief uit op deelname aan sport- en cultuuractiviteiten.

